

Σύντομο Άρθρο

Η Ελληνική Ταυτότητα στην Διασπορά

Μαρία Ειρήνη Αυγουλάς
Επιστημονικός Συνεργάτης, ATINER

Το παρόν σύντομο άρθρο αφορά σε μια έρευνα 48 συμμετεχόντων (όλοι γυναίκες¹) από την Μελβούρνη της Αυστραλίας. Μίλησαν για την Ελληνο-Αυστραλιανή τους ταυτότητα η οποία και θα αναλυθεί σε αυτό το κείμενο. Οι συμμετέχουσες που ήταν γεννημένες στην Ελλάδα είχαν ως στόχο να διατηρήσουν, να μεταφέρουν και να αναδημιουργήσουν τη ζωή που θυμόντουσαν από την Ελλάδα για τις γενιές της διασποράς. Κάποια δημογραφικά στοιχεία από αυτές τις έρευνες παρουσιάζονται στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1. Δημογραφικά Στοιχεία Ερευνών

	Γενιά μεταναστών (Μόνο γυναίκες)	Πρώτη γενιά (Μόνο γυναίκες)	Δεύτερη γενιά (Μόνο γυναίκες)
Ηλικία όταν έγινε η ερευνά	>58 - <78	>37 - <50	>16 - <18
Χρόνια στην Αυστραλία	>39 - <56	Γεννημένη στην Αυστραλία	Γεννημένη στην Αυστραλία

Αυτό υποθέτει ότι οι γιαγιάδες ήταν η πηγή πολλών από τις πολιτιστικές πληροφορίες που ήταν πιθανό να προκύψουν και ήταν σημαντικό να κατανοήσουμε τις αντιλήψεις κάθε γενιάς για την υγεία χωρίς επιρροή από μέλη των παλαιότερων γενεών που γνώριζαν ήδη τι συνεπαγόταν η έρευνα. Αυτό επέτρεψε την εμφάνιση δεδομένων που ήταν διακριτά και επέτρεψε την καλύτερη κατανόηση της φύσης της ταυτότητας στις τρεις γενιές. Η έγκριση για αυτήν τη μελέτη λήφθηκε από τη Συμβουλευτική Ομάδα Ανθρώπινης Ηθικής της Σχολής Τεχνών και Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου *Deakin* στη Μελβούρνη. Τα θέματα και οι τομείς παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.

¹Οι γυναίκες συμμετέχουσες επιλέχθηκαν λόγω της μοναδικής θέσης που κατέχουν στην ελληνική οικογένεια. Επιπλέον, οι Ελληνίδες γιαγιάδες είναι γνωστό ότι διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο όσον αφορά τη διατήρηση της κοινοτικής γλώσσας (για μια λεπτομερή συζήτηση, βλ. Smolicz et al., 2001).

Πίνακας 2. Θέματα και Εμπειρικοί Τομείς

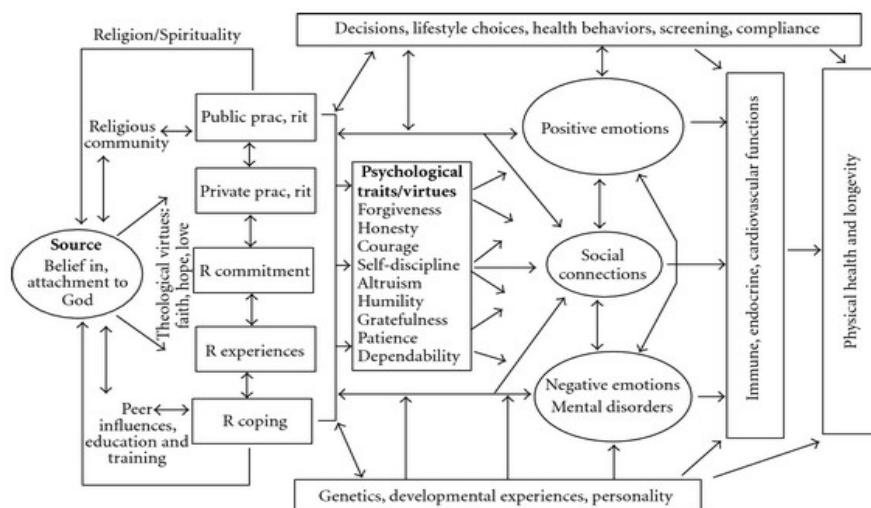
Θέματα	Εμπειρικοί Τομείς των Συμμετεχόντων
1. Ελληνικός πολιτισμός και υγεία, τροφή και υγεία, επίσημες γνώσεις υγείας, λαϊκές πεποιθήσεις υγείας	Γνώσεις υγείας και εννοιολογία της υγείας
2. Ελληνορθόδοξη θρησκεία, θρησκευτικές πρακτικές, θρησκευτικές λαϊκές ιδέες	Θρησκεία
3. Ελληνικός πολιτισμός, ελληνική γλώσσα, πρακτικές που είναι χαρακτηριστικές του πολιτισμού, η έννοια του να είσαι Έλληνας	Πολιτισμός
4. Εμπιστοσύνη, εξάρτηση από την οικογένεια, αντιλήψεις εντός και εκτός ομάδας	Μετάδοση γνώσης

Ανέλυσα με ένα γενικό τρόπο τη βιογραφία για τους Έλληνες της διασποράς, την θρησκεία, τον πολιτισμό και τη γλώσσα τους. Στη συνέχεια όλα αυτά θα τα αναλύσω με λεπτομέρεια. Ακολουθούν λίγες λεπτομέρειες για τους Έλληνες της Μελβούρνης, την ελληνική κουλτούρα και την ελληνική γλωσσά:

- Το 1827 ήταν όταν οι Έλληνες άρχισαν αυτό το μακρινό, και πολλές φορές τρομακτικό ταξίδι - οι πρώτοι μετανάστες στην τυχερή χώρα - (όπως είναι γνωστή η Αυστραλία από την περιγραφή των μεταναστών της ελληνικής διασποράς). Όμως οι περισσότεροι ήρθαν μεταξύ 1945-1982.
- Την μετανάστευση την υπολογίζανε για λίγα χρόνια μόνο και είχαν στο νου ότι θα επέστρεφαν στην Ελλάδα πάλι - αλλά αυτό δυστυχώς δεν έγινε πραγματικότητα για τους περισσότερους.
- Οι μετανάστες ήταν νέοι - πολλοί απ' αυτούς παντρεύτηκαν και έκαναν παιδιά στην Αυστραλία - έριξαν άγκυρα στη μακρινή, δεύτερή τους πατρίδα, την Μελβούρνη της Αυστραλίας – όπως συχνά περιέγραφαν.
- Η ελληνική ταυτότητα και κουλτούρα ήταν κάτι πολύ σημαντικό για τους Έλληνες της διασποράς και έθεσαν στόχο να τα μεταφέρουν και στις επόμενες γενιές της διασποράς. Και αυτή η σημαντικότητα της κουλτούρας και της ταυτότητας έγινε κάτι ιδιαίτερα βαρύ που επίσης μεταφέρουν οι γενιές της διασποράς.
- Οι σημερινοί Έλληνες της Μελβούρνης είναι αρκετά δημιουργικοί και έχουν την εκκλησία και την πίστη στη καρδιά τους – πράγμα που ισχύει για όλες της γενιές της διασποράς - σχετικά με αυτό έχουν γραφτεί και συζητηθεί πολλά (Christou, 2001, Tamis, 2005, Kaloudis, 2006, Tsolidis & Polland, 2010, Barker, 2012, Avgoulas, 2013). Αλλά, η νοσταλγία τους για την Ελλάδα και το ελληνικό χρώμα είναι πολύ δυνατή.

- Η ορθόδοξη θρησκεία είναι το πιο σημαντικό από όλα – το Α και το Ω. Παίζει ιδιαίτερο ρόλο στην ψυχική υγεία και την ευημερία των μελών της διασποράς και είναι μια παρηγοριά για πολλά και γενικώς μια θετική σκέψη (Burch, 2008, Cole et al., 2009, Geertz, 1973, Park & Folkman, 1997, Murphy et al., 2003).
- Τα μοντέλα που σχετίζονται με την υγεία και τη συνολική ευημερία συζητούνται συχνά στη βιβλιογραφία και μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ως βιοψυχοκοινωνικά, οικολογικά ή κοινωνικά. Ωστόσο, πολλά από αυτά τα μοντέλα δεν λαμβάνουν υπόψη την κεντρική σημασία της θρησκείας στην ατομική υγεία. Εξαιρετική σε αυτό αποτελεί ένα μοντέλο (Εικόνα 1) που αναπτύχθηκε από τους Koenig et al. (2012) που έχει άμεση σχέση με την ελληνική κοινότητα της Μεμβούρνης. Γι' αυτήν την ομάδα της διασποράς, η ελληνορθόδοξη θρησκεία έχει μεγάλη σημασία και είναι εξαιρετικά σημαντική όσον αφορά την ταυτότητά της καθώς και τη συνολική ευημερία της τόσο σε ιδιωτικά όσο και δημόσια ζητήματα που σχετίζονται με την υγεία. Υπάρχει μεγάλη βιβλιογραφία που συζητά τα συνολικά οφέλη για την υγεία της θρησκείας σε συνδυασμό με την ανθεκτικότητα και την κοινωνική υποστήριξη (βλ. για παράδειγμα (Pargament & Cummings, 2010, Koenig, 2007, Pargament 1997, Avgoulas & Fanany, 2015, μεταξύ άλλων).

Εικόνα 1. Μοντέλο της Σχέσης Μεταξύ Θρησκείας και Υγείας (Koenig et al., 2012)

- Αυτό που μας λένε διάφορα άρθρα - για παράδειγμα αυτά των Diener & Diener (1995), Diener et al. (1995), Arrindell et al. (1997) είναι ότι η κουλτούρα και η γενικότερη υγεία πάνε χέρι χέρι και η κουλτούρα είναι κάτι που επηρεάζει την υγεία και την ευεξία και πιο γενικά την ατομική μας ταυτότητα (Lopez-Class et al., 2011, Unger & Schwartz, 2012).

- Η γλώσσα είναι σημαντική γενικώς αλλά κυρίως για τα μέλη της διασποράς καθώς είναι στοιχείο της ταυτότητας των μεταναστών και αυτό επηρεάζει με το δικό του τρόπο την υγεία και την ευημερία (Montreuil & Bourhuis, 2004, Weisskirch & Alva, 2002).

Τί έδειξε λοιπόν αυτή η έρευνα που είχε στόχο να μάθει για την μεταφορά του ελληνικού πολιτισμού; Αυτά που βρέθηκαν ήταν ότι στην καρδιά της μεταφοράς αυτής για τους μετανάστες ήταν η κουλτούρα, η θρησκεία, το φαγητό και η γλώσσα.

Αλλά το σημαντικότερο για όλες της γενιές αυτής της έρευνας ήταν η ορθόδοξη θρησκεία και μερικά παραδείγματα που μου είπαν ήταν ο τίμιος Σταυρός, η νηστεία, το Πάσχα και τα Χριστούγεννα.

Η θετικότητα και η δύναμη της θρησκείας ήταν ιδιαίτερα σημαντική για τους συμμετέχοντες αυτής της έρευνας και έχουν γραφτεί πολλά γι' αυτό από τους Prado et al., (2004), Friedman et al., (2006), Pargament & Cummings (2010) Avgoulas & Fanany (2012a, 2012b, 2013). Μέλη της γενιάς μεταναστών μου είπαν:

«Η θρησκεία και ο Θεός είναι ένα στήριγμα - μια δύναμη και αυτό το ξέρω από την Ελλάδα και είναι κάτι που έφερα μαζί μου στην Αυστραλία.»

«Στο τέλος της λειτουργίας όταν ο πάπας βγάζει λόγο - μας λέει να ζούμε την ζωή μας σωστά, να νηστεύουμε και να προσευχόμαστε και ότι όλο αυτό θα μας φέρει μια γαλήνη. Μας μαθαίνει να μην έχουμε κακία, θυμό, να είμαστε ήρεμοι, να μην νευριάζουμε και να είμαστε κοντά στον Θεό για να είμαστε καλά, χαρούμενοι και υγιείς. Όταν πας εκκλησία νιώθεις μια ηρεμία.»

Ένα μέλος της πρώτης γενιάς που γεννήθηκε στην διασπορά μου είπε κάτι που θεωρώ αρκετά σημαντικό και το αναφέρω:

«Είναι ιδιαίτερα σημαντικό τα παιδιά μου να λαβαίνουν την Θεία Κοινωνία συχνά, για πολλούς λόγους κυρίως όμως γιατί στην κοινωνία που ζούμε υπάρχει πάρα πολλή κακία και πιστεύω ότι αν υπάρχουν γερές ρίζες στην θρησκεία όλα παλεύονται διότι τα θεμέλια είναι δυνατά.»

Μέλος της δεύτερης γενιάς που γεννήθηκε στην διασπορά μου είπε:

«Η προσευχή γενικώς δίνει μια δύναμη και μια συμπαράσταση σα να είναι κάποιος διπλά σου, κοντά σου και σου δίνει δύναμη και κουράγιο.»

«Γενικώς πάμε στο γιατρό για μια ασθένεια, άλλα και η προσευχή βοήθα - όταν η γιαγιά μου ήταν άρρωστη έκανα την προσεχή μου να γίνει καλά. Προσεύχομαι γιατί είμαι θρήσκος άνθρωπος και έτσι μέσω της προσευχής ενώνομαι με τον Θεό είναι σα να μιλάμε. Κάνω τον σταυρό μου πριν πάω για ύπνο. Όλα αυτά τα έμαθα από τους γονείς μου και από τις γιαγιάδες και τους παππούδες μου γιατί είναι Έλληνες και πολύ θρήσκοι.»

Και για το φαγητό και τον κήπο μου είπαν πολλά, αλλά η συζήτηση πάντα γυρνούσε γύρω από την υγεία και τί είναι καλό για την προαγωγή της.

Μέλη της γενιάς μεταναστών μου είπαν:

«Είχαμε δικό μας κήπο στην Ελλάδα, και εκείνα τα χρόνια που ήμουν μικρή όλα ήταν φυσικά και αυτό ήταν καλό για την υγεία.»

«Στην Ελλάδα δεν είχαμε πολλά. Τρώγαμε φάκες και πολύ σπάνια τρώγαμε κρέας και αυτός ήταν και ο λόγος που ήμασταν υγιείς γιατί τρώγαμε ότι έβγαινε κατευθείαν από τον κήπο μας.»

«Έχω πολύ καλό κήπο με πολλά φρέσκα προϊόντα. Και στην Ελλάδα είχα κήπο με πολλά λαχανικά. Μας ενώνει ο κήπος με αυτό που είχαμε στην Ελλάδα.»

«Όσο μπορώ μαγειρεύω ελληνικά και όπως μαγειρεύαμε στην Ελλάδα.»

«Στην ηλικία που είμαι προτιμώ τα όσπρια - εγώ τα προτιμώ άλλα στα παιδιά δεν αρέσει. Μεγαλώσαμε με αυτά τα φαγητά και πιστεύω ότι αυτά τα φαγητά ήταν πολύ ευεργετικά για την υγεία μας, και είναι ο λόγος που είμαστε σε αυτή την ηλικία και αυτό είναι κάτι πολύ σημαντικό.»

Μέλη της πρώτης γενιάς γεννημένα στην διασπορά μου είπαν:

«Η μητέρα μου, μου έλεγε τι είναι καλό να τρώμε - για παράδειγμα φρούτα, λαχανικά, όσπρια, φασολάκια - ότι έβγαινε από την γη. Όταν ήμασταν μικρά τρώγαμε απλά ότι μαγείρευε η μαμά μου και αυτό λέω και στα παιδιά μου.»

«Γιατί δεν είχαν άσθμα παλιά; Δεν υπήρχε η κατάθλιψη, ούτε άγχος, καμία ψυχική ασθένεια δεν υπήρχε. Δεν υπήρχε ο αυτισμός. Δεν καταλαβαίνω γιατί τα έχουμε τώρα, τι έγινε; Είναι μήπως το φαγητό - το περιβάλλον που ζούμε;»

«Μεγαλώνοντας θυμάμαι, οι γονείς μου πάντα είχαν κήπο - και τρώγαμε πάντα από εκεί - τρώγαμε πάντα φρέσκα προϊόντα - τρώγαμε πάντα ελληνικά. Έφερναν μαζί τους τα πάντα από την Ελλάδα και από το χωριό τους.»

«Η μητέρα μου πάντα έλεγε - δείξε μου τι τρως να σου πω και πόσο υγιής είσαι. Μου έλεγαν να τρως να φαίνεσαι υγιής - αλλιώς θα πιστεύουν οι ξένοι ότι έχω κακιά παντρεία. Για εκείνη την γενιά - για τους παππούδες και τις γιαγιάδες αν ήσουν αδύνατος ήσουν και άρρωστος και γενικώς, δεν ήσουν χαρούμενος. Δεν πετούσαν ποτέ το φαγητό και πέρασαν πολέμους και πείνα.»

Μέλη της δεύτερης γενιάς γεννημένα στην διασπορά μου είπαν:

«Τα επεξεργασμένα φαγητά δεν είναι καλά για την υγεία - έχουν μέσα διάφορες ορμόνες και χημικά που είναι επιβλαβή για την υγεία. Τα μήλα για παράδειγμα είναι πολύ μεγάλα από τα μαγαζιά σε σύγκριση με αυτά στα δέντρα - γιατί αυτό; Είναι οι διάφορες ορμόνες που βάζουν. Ένα καλό παράδειγμα που μπορώ να σκεφτώ είναι το εξής: η γιαγιά μου μεγάλωσε σε φάρμα που έβγαζε τσιγάρα -

άλλα τα τσιγάρα ήταν φυσικά και δεν ήταν εθιστικά. Ήταν κακά για τα πνευμόνια αλλά δεν ένιωθες ότι τα χρειάζεσαι, δεν ήταν εθιστικά, ήταν πιο πολύ κάτι που έκανες για να περνάει η ώρα. Σήμερα τα τσιγάρα είναι ένα από τα χειρότερα πράγματα που μπορούμε να βάλουμε στο σώμα μας.»

«Οι παππούδες και οι γιαγιάδες μου πάντα είχαν έναν πολύ μεγάλο κήπο, με φρέσκα φρούτα και λαχανικά. Από ότι έχω δει και έχω καταλάβει, ο κήπος είναι η ελληνική κουλούρα και τα έθιμά μας - και είναι ο τρόπος εδώ μακριά που ζούμε να κρατάμε τον ελληνικό τρόπο ζωής ζωντανό, μέσω του κήπου.»

«Της γιαγιάς μου δεν της αρέσει όταν τρώμε από έξω, και μας λέει γιατί δεν ήρθατε σε εμένα να σας μαγειρέσω κάτι - γιατί πάντα αυτό που μαγειρεύετε στο σπίτι είναι και καλύτερο.»

Πάρα τις ευνοϊκές απόψεις σχετικά με την ελληνική διατροφή και γενικά το ελληνικό φαγητό, βλέπουμε και μια συμβατική κίνηση που είναι φυσικό να συμβεί με τα χρόνια στη διασπορά. Μια συμμετέχουσα μου είπε:

«προσπαθώ όσο μπορώ να αποφεύγω τα βαριά φαγητά, σαν τον μουσακά, γενικώς τα φαγητά που ξέραμε από την Ελλάδα και που μαγειρεύαμε παλιά.»

Για την πρώτη γενιά στην διασπορά, το φαγητό ήταν κάτι πολύ σημαντικό όσον αφορά τον ελληνικό πολιτισμό και μια δυνατή και πολύ σημαντική σύνδεση με τις μητέρες τους:

«Όταν μαγειρεύω ελληνικά νιώθω γενικώς καλύτερα. Είναι σα να ακούω «μπράβο κρατάς την κουλτούρα σου και μαγειρεύεις ελληνικά.» Οι μετανάστες έφεραν μαζί τους τα πάντα - τα ελληνικά ήθη και έθιμα. Είναι σαν και με το δικό μου τρόπο να κρατάω αυτό το κάτι το ελληνικό, την ελληνική μου ταυτότητα, και τα παιδιά μου να παραμένουν Έλληνες και να αναγνωρίζουν τις άλλες εθνικότητες και την διαφορά ανάμεσα στο να πας σε ένα ελληνικό σπίτι και σε ένα αυστραλιανό.»

«Στα παιδιά μου αρέσουν τα ελληνικά φαγητά και όταν πάμε στην Ελλάδα. Όταν λείπουμε και πάμε σε άλλη χώρα και λείπουμε από το σπίτι, τα παιδιά μου λένε: σε χρειαζόμαστε και μας λείπει το μαγείρεμα της γιαγιάς.»

Οι πρώτες γενιές που γεννήθηκαν στην Αυστραλία θεωρούν τον εαυτό τους υπεύθυνο για τη διατήρηση της κουλτούρας προέλευσής τους και έχουν περιγραφεί ως «ενισχυτές». Αυτό έχει παρατηρηθεί στις ελληνικές κοινότητες καθώς και σε ομάδες από άλλα υπόβαθρα (βλ. για παράδειγμα, Alba, 1990, Khoo et al., 2002, Portes, 1994). Ωστόσο, οι συμμετέχοντες της πρώτης γενιάς σε αυτή τη μελέτη ήταν οι πιο διχασμένοι μεταξύ της αυστραλιανής ανατροφής τους και της πίστης στην ελληνική τους κληρονομιά. Ωστόσο, έχουν ενσωματωθεί σε μεγάλο βαθμό στο αυστραλιανό ρεύμα. Ένας συμμετέχων από αυτή τη γενιά είπε:

«Μαγειρεύω επίσης ασιατικά πιάτα για τους γονείς μου, η μαμά ενδιαφέρεται για διαφορετικά φαγητά και της αρέσουν αυτά που φτιάχνω».

Η νηστεία στην Έλληνο-Ορθόδοξη θρησκεία είναι κυρίως προσευχή και μετάνοια μαζί, δεν τρώγονται μερικά φαγητά όπως το κρέας και τα γαλακτοκομικά - οι Ορθόδοξοι νηστεύουν το Πάσχα, τα Χριστούγεννα, Τέταρτη, Παρασκευή και σε διάφορες γιορτές. Όταν μου μίλησαν για την νηστεία μου είπαν ότι είναι κάτι κάλο για την ψυχή μας και γενικώς για την υγεία μας. Σχετικά με αυτό μια μετανάστρια μου είπε:

«Στην θρησκεία μας νηστεύουμε, και στην καρδιά μας έχουμε την θρησκεία μας. Γεννηθήκαμε με μια πατρίδα και μια θρησκεία.»

Μια άλλη μετανάστρια μου είπε επίσης:

«Αν δεν νηστεύεις, δεν νιώθεις διάφορες γιορτές.»

Και από την πρώτη γενιά μου είπαν:

«Μεγάλωσα και ζω στην Αυστραλία, νηστεύω μόνο την Μεγάλη Εβδομάδα του Πάσχα. Στην Ελλάδα δουλεύουν λιγότερο και γιορτάζουν ειδικά το Πάσχα και της Παναγίας καλύτερα.»

Μια διαφορετική σκέψη από μια κοπέλα της δεύτερης γενιάς ήταν η εξής:

«Είναι φυσικό να είναι δύσκολο να νηστεύουμε στην διασπορά - για παράδειγμα, είναι δύσκολο να νηστεύουμε όσο και να το θέλουμε την Τέταρτη και την Παρασκευή διότι πάμε σχολείο και έχουμε παρέες που δεν είναι πάντα ελληνικές.»

Και μια άλλη μου είπε:

«Η νηστεία είναι η θρησκεία μας. Είναι κάτι που μας προετοιμάζει ψυχολογικά, καθαρίζει το μέσα σου - σε προετοιμάζει για τις χαρούμενες μέρες - το Πάσχα και τα Χριστούγεννα είναι πολύ ευχάριστα για την οικογένειά μου, γελάμε και τραγουδάμε. Γενικώς είναι κάτι πολύ κάλο για την υγεία μας, τίποτα για την νηστεία δεν είναι κακό.»

Η χρήση της ελληνικής γλώσσας ήταν συχνά μια συνειδητή απόφαση που έλαβε η γενιά των μεταναστών ώστε να διατηρήσει τη γλώσσα προέλευσής της και, με τη σειρά της, να μεταδώσει τη γλώσσα στις γενιές που γεννήθηκαν στην Αυστραλία (βλ. Borland, 2006). Ωστόσο, σε κοινωνικό επίπεδο, η χρήση της αγγλικής γλώσσας από αυτές τις ηλικιωμένες γυναίκες είναι πολύ απαιτητική και μπερδεμένη γι' αυτές. Ένα μέλος της γενιάς μεταναστών μου είπε:

«Ήταν φορές που μίλαγα κατά λάθος στα αγγλικά. Αυτό μου συνέβη και στην Ελλάδα και δεν καταλαβαίνω το γιατί, γιατί έγινε αυτό.»

Και αυτό συνέβη και κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων όταν τους μίλησα. Γενικά μου μίλαγαν στα ελληνικά, αλλά ήταν φορές που έλεγαν λέξεις στα ελληνικά. Μερικά παραδείγματα δίνονται στον Πίνακα 3.

Πίνακας 3. Παραδείγματα από Λέξεις που Χρησιμοποίησαν στα Αγγλικά οι Ελληνίδες Μετανάστριες

Σπιτικό	Οπουδήποτε	Αλκοόλ
Τζιν	Πνευμόνια	Χάμπουργκερ
Πατατάκια	Εστιατόριο	Στρες
Υγής	Υπολογιστής	Κινητό
Στάση Λεωφορείου	Ναρκωτικά	Τσιζκέικ
Παγωτό	Κυβέρνηση	Ευτυχισμένος
Καρκίνος	Ρύπανση	Μόλυνση
Καμία Ελπίδα	Πολύ Δύσκολο	Ήρεμα

Κάτι που βρήκα αρκετά ενδιαφέρον και ήταν ένα δυνατό κομμάτι της ελληνικής ταυτότητας. Οι γενιές που γεννήθηκαν στην Αυστραλία μου μίλαγαν στα αγγλικά, αλλά ήταν και φορές που μου έλεγαν λέξεις στα ελληνικά. Μερικά παραδείγματα δίνονται στον Πίνακα 4.

Πίνακας 4. Μερικά Παραδείγματα από Ελληνικές Λέξεις που Χρησιμοποίησαν οι Γενιές της Διασποράς που Γεννήθηκαν στην Αυστραλία

Πρώτη Γενιά	Δεύτερη Γενιά
Μάτι	Κήπος
Ευχέλαιο	Νηστεία
Γιαγιά	Σέλινο
Χαμομήλι	Ευχέλαιο
Αγιασμός	Σταυρός
Χωρό	Χωριό
Προσευχή	Πάτερ Ημών
Πρόσφορο	Μοναστήρι
Παναγία	Πρόσφορο
Ρίγανη	Χαμομήλι
Μύρο	Γιαγιά

Οι συμμετέχοντες αυτής της έρευνας μας δείχνουν τι σημαίνει να είσαι Έλληνας και την σημασία της ελληνικής ταυτότητας, καθώς και την βαρύτητα της λέξης φιλότιμο – αλλά το να κρατηθεί αυτό το ελληνικό στοιχείο είναι και θα είναι πάντα κάτι πολύ σημαντικό, ειδικά η ελληνική γλωσσά και τα ελληνικά ήθη και έθιμα.

Κάτι που θα μείνει πάντα χαραγμένο μέσα μου γιατί τα λόγια του είναι πολύ δυνατά και σημαντικά και με αυτά τα λόγια θα κλείσω αυτό το κείμενο, είναι το εξής:

«Δεν θέλω να χάσω τίποτα από την ελληνική μου ταυτότητα – είμαι Ελληνίδα, δεν θεωρώ τον εαυτό μου Αυστραλή. Όπως είπα, έχω ελληνικό αίμα - είναι όπως ένας αφρικάνικος ελέφαντας: αν είναι γεννημένος στην

Αυστραλία ακόμα τον λεμέ αφρικανικό. Και εμείς είμαστε Έλληνες απλά γεννημένοι αλλού.»

Βιβλιογραφία

Αγγλική

- Alba, R. (1990). *Ethnic Identity: The Transformation of White America*. New Haven, CT: Yale University Press.
- Arrindell, W. A., Hatzichristou, C., Wensink, J., Rosenberg, E., van Twillert, B., Stedema, J., et al. (1997). Dimensions of national culture as predictors of cross-national differences in subjective well-being. *Personality and Individual Differences* 23: 37-53.
- Avgoulas, M. (2013). The Greek diaspora of Melbourne, Australia. *Polidhromo - Periodical for Bilingualism and Multiculturalism in Education and Society* 6(1): 54-58.
- Avgoulas, M., Fanany, R. (2012a). Cultural Understanding of Health and Adjustment to Cardiovascular Disease among the Greek Elderly. *The International Journal of Aging and Society* 1(4): 61-74.
- Avgoulas, M.-I., Fanany, R. (2012b). *Religion as a Source of Resilience for Elderly Greeks in Melbourne, Australia*. Athens: ATINER'S Conference Paper Series, No: PSY2012-0089.
- Avgoulas, M., Fanany, R. (2013). Religion as a Means of Resilience and Adjustment to Chronic Illness. *The International Journal of Health, Wellness and Society* 2(2): 45-51.
- Avgoulas, M. I., Fanany, R., (2015). The Greek Diaspora of Melbourne Australia through the Eyes of the Second Generation Greek Australian. *Athens Journal of Social Sciences* 2(2) 99-108.
- Barker, A. (2012). Oakleigh's Cultural Precinct – Opportunities for People to Connect with One Another. In *Vanilla Cakes and Lounge Magazine*.
- Borland, H. (2006). Intergenerational language transmission in an established Australian migrant community: what makes the difference? *International Journal of the Sociology of Language* 180.
- Burch, S. (2008) Cultural and Anthropological Studies. In *Health Studies: An Introduction*, 186-229. Palgrave Macmillian.
- Christou, A. (2001) The Struggle, Success and National Consciousness of the Greek Diaspora in America. In L. Koski, K. Pajala (eds.), *American Studies at the Millennium: Ethnicity, Culture and Literature*, 125-135. Finland University of Turku.
- Cole, E., Stevenson, M., Rodgers, B. (2009). The influence of cultural health beliefs on self-reported mental health status and mental health utilization in an ethnically diverse sample of older adults. *Journal of Femanist Family Therapy: An International Forum* 21: 1-17.
- Diener, E., Diener, M. (1995). Cross-cultural correlates of life satisfaction and self-esteem. *Journal of Personality and Social Psychology* 68: 653-663.
- Diener, E., Diener, M., Diener, C. (1995). Factors predicting the subjective well-being of nations. *Journal of Personality and Social Psychology* 69: 851-864.
- Friedman, L. C., Kalidas, M., Elledge, R., Dulay, M. F., Romero, C., Change, J., et al. (2006). Medical and Psychosocial Predictors of Delay in Seeking Medical

- Consultation for Breast Symptoms in Women in a Public Sector Setting. *Journal of Behavioral Medicine* 29(4): 327-334.
- Geertz, C. (1973). *The Interpretation of cultures: Selected essays*. Basic Books.
- Kaloudis, G. (2006). Greeks of the diaspora: modernizers or an obstacle to progress? *International Journal on World Peace*. Available at: <http://www.highbeam.com/doc/1G1-158528228.html>.
- Khoo, S.-E., Mc Donald, P., Giorgas, D., Birrell, B. (2002). *Second Generation Australians*. Canberra: Australian Centre for Population and the Department of Immigration and Multicultural and Indigenous Affairs.
- Koenig, H. G. (2007). Religion and remission of depression in medical in patients with heart failure/pulmonary disease. *The Journal of Nervous and Mental Disease* 195(5): 389-395.
- Koenig, H., King, D., Carson, V. (2012). *Handbook of religion and health*. Oxford University Press.
- Lopez-Class, M., Castro, F. G., Ramirez, A. G. (2011). Conceptions of acculturation: A review and statement of critical issues. *Social Science & Medicine* 72(9): 1555-1562.
- Montreuil, A., Bourhis, R. Y. (2004). Acculturation orientations of competing host communities toward valued and devalued immigrants. *International Journal of Intercultural Relations* 28(6): 507-532.
- Murphy, S. A., Johnson, L. C., Lohan, J. (2003). Finding meaning in a child's violent death: A five-year prospective analysis of parents' personal narratives and empirical data. *Death Studies* 27: 381-404.
- Pargament, K. I. (1997). *The Psychology of Religion and Coping: Theory, Research, Practice*. Guilford Press.
- Pargament, K. I., Cummings, J. (2010). Anchored by Faith: Religion as a Resilience Factor. In J. W. Reich, A. J. Zautra, J. S. Hall (eds.), *Handbook of Adult Resilience*, 193-212. New York and London: The Guilford Press.
- Park, C. L., Folkman, S. (1997). Meaning in the context of stress and coping. *Review of General Psychology* 1: 115-144.
- Prado, G., Feaster, D. J., Schwartz, S. J., Pratt, I. A., Smith, L., Szapocznik, J. (2004). Religious Involvement, Coping, Social Support, and Psychological Distress in HIV-Seropositive African American Mothers. *AIDS and Behavior* 8(3): 221-235.
- Portes, A. (1994). Introduction: immigration and its aftermath. *International Migration Review* 28(4): 632-639.
- Smolicz, J. J., Secombe, M. E., Hudson, D. M. (2001). Family Collectivism and Minority Languages as Core Values of Culture among Ethnic Groups in Australia. *Journal of Multilingual and Multicultural Development* 22(2): 152-172.
- Tamis, A. M. (2005). *The Greeks in Australia*. Cambridge and New York: Cambridge University Press.
- Tsolidis, G., Pollard, V. (2010). Home Space: Youth Identification in the Greek Diaspora. *Diaspora, Indigenous, and Minority Education* 4(3): 147-161.
- Unger, J. B., Schwartz, S. J. (2012). Conceptual considerations in studies of cultural influences on health behaviors. *Preventive Medicine* 55(5): 353-355.
- Weisskirch, R. S., Alva, S. A. (2002). Language brokering and the acculturation of Latino children. *Hispanic Journal of Behavioral Sciences* 24(3): 369-378.